

FORUM DZIEDZICTWA SZTUKI INŻYNIERYJNEJ / FDSI

Z inicjatywy Muzeum Narodowego Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie i Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, we współpracy programowej i przy wsparciu Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, **18 listopada 2015 w Łodzi** (w Centralnym Muzeum Włókiennictwa) odbyło się seminarium programowe przygotowujące uruchomienie **Forum Dziedzictwa Sztuki Inżynieryjnej**.

FDSI - CO TO JEST?

Forum Dziedzictwa Sztuki Inżynieryjnej to otwarta platforma współpracy, którą w zamierzeniu tworzyć będą muzea oraz inne instytucje kultury i podmioty programowo zajmujące się dziedzictwem technicznym i przemysłowym, zorganizowane w sieć (obejmującą swym zasięgiem wszystkie regiony kraju), w celu wypracowania i wdrożenia doktryny dziedzictwa sztuki inżynieryjnej, jego ochrony, zarządzania, upowszechniania i promocji.

ZAŁOŻENIA

Głównym zadaniem *Forum Dziedzictwa Sztuki Inżynieryjnej* jest sformułowanie – dostosowanej do misji i zadań muzeów – polskiej doktryny dziedzictwa sztuki inżynieryjnej obejmującej wypracowanie – w ramach *Strategii Rozwoju Muzealnictwa* – standardów opieki nad zabytkami sztuki inżynieryjnej oraz promocji wzorców kultury pamięci odnoszącej się do tego rodzaju dziedzictwa, w tym działalności upowszechnieniowej. *Forum* będzie organizować współpracę muzeów oraz administracji publicznych; w szczególności administracji samorządu terytorialnego, instytucji nauki i samorządów zawodowych, organizacji obywatelskich i osób fizycznych, zainteresowanych ustanowieniem w Polsce nowoczesnego i skutecznego systemu ochrony i opieki nad zabytkami oraz kształtowania kultury pamięci dotyczącej dziedzictwa sztuki inżynieryjnej.

CELE

1. Wypracowanie polskiej doktryny dziedzictwa sztuki inżynieryjnej – dostosowanej do misji i zadań muzeów – obejmującej zarówno problematykę związaną z określeniem zakresu owego dziedzictwa, jak i zagadnienia dotyczące jego ochrony i konserwacji oraz formy i zakresu jego udostępniania oraz promocji.
2. Udział w inicjowaniu i tworzeniu instrumentów prawnych ochrony dziedzictwa sztuki inżynieryjnej dostosowanych do realiów opieki na tym dziedzictwem.
3. Pełnienie roli głosu doradczego i opiniotwórczego dla jednostek samorządu terytorialnego w zakresie postępowania z obiektami techniki.
4. Dzielenie się doświadczeniami w zakresie ochrony i konserwacji dziedzictwem sztuki inżynieryjnej, a także zarządzania nim. Wymiana dobrych praktyk związanych z: budowaniem oferty (m.in. udostępnianie, edukacja, wystawiennictwo, działalność naukowa), sieciowaniem usług i dystrybucją dziedzictwa sztuki inżynieryjnej; powiązanych z turystyką kulturową / industrialną np. tworzenie turystycznych szlaków dziedzictwa.
5. Standaryzacja działań z zakresu: organizacji pracy, budowania oferty, obsługi publiczności i dystrybucji (m.in. standardy dostępności, tworzenia treści, jakości obsługi klienta,

promocji) oraz tworzenie i wdrażanie programów szkoleniowych niezbędnych do osiągnięcia wypracowanych standardów.

DZIAŁANIA

1. Podjęcie działań (m.in. rzeczniczych, edukacyjnych i promocyjnych) zmierzających do podniesienia znaczenia dziedzictwa sztuki inżynierskiej w społeczeństwie, poczynając od środowiska muzealników, poprzez członków samorządów terytorialnych i organizatorów, na miłośników kultury i turystyki kończąc. *Forum* winno stać się instytucją rzecznictwa publicznego na rzecz dziedzictwa sztuki inżynierskiej.

Przykłady dziedzictwa materialnego sztuki inżynierskiej, jako świadkowie historii i miejsca pamięci działalności współczesnego człowieka, będące punktem wyjścia do opowieści o życiu ludzi (dziedzictwo niematerialne), stanowią znaczącą część naszej kultury, naszego dziedzictwa i tożsamości. Bez nich nasza historia będzie niepełna, stąd tak ważne jest zajmowanie się tym dziedzictwem, konsekwentne podnoszenie jego znaczenia a, w rezultacie, wytworzenie swoistej mody na nie.

2. Podjęcie działań zmierzających do wykształcenia konserwatorów sztuki inżynierskiej, których brak w polskim systemie ochrony dziedzictwa.
3. Wypracowanie wspólnych zasad teoretycznych konserwacji wszelkich obiektów sztuki inżynierskiej znajdujących się w muzeach o różnych profilach działalności (w odniesieniu do obiektów w pomieszczeniach i na wolnym powietrzu).
4. Wspieranie tworzenia wyspecjalizowanych dla danych grup zabytków pracowni konserwatorskich przy muzeach regionalnych.
5. Współpraca w zakresie kształcenia i prowadzenia praktyk zawodowych konserwatorów obiektów sztuki inżynierskiej.
6. Identyfikacja dziedzictwa sztuki inżynierskiej o ponadregionalnym znaczeniu i podjęcie działań zmierzających do jego zachowania oraz udzielanie wsparcia podmiotom podejmującym się ratowania dziedzictwa sztuki inżynierskiej, w tym z zakresu konserwacji, rewitalizacji i renowacji obiektów (przemysłowych) sztuki inżynierskiej.

Elementem niezbędnym przy realizacji tego celu jest rozwój już istniejącej i podjęcie nowej współpracy muzeów i podmiotów zarządzających dziedzictwem sztuki inżynierskiej z samorządem terytorialnym, w czym pomoc może *Konferencja Muzeum i Samorząd Terytorialny*, będąca stałym forum współpracy muzeów i jednostek samorządu terytorialnego.

7. Podejmowanie działań edukacyjnych przybliżających społeczeństwu dziedzictwo sztuki inżynierskiej zarówno materialne, jak i niematerialne – związane zarazem z aspektem społecznym (tradycje, zwyczaje i rytuały pracownicze), jak i zawodowym (wiedza technologiczna, „know how” związane z produkcją i zarządzaniem). Praca na rzecz zwiększenia roli muzeów dziedzictwa sztuki inżynierskiej w kształtowaniu kulturalnym i historycznym społeczeństwa. Szczególnym elementem dziedzictwa niematerialnego jest wiedza reprezentantów tzw. „wymierających zawodów”, którą należy udokumentować i zachować dla następnych pokoleń.
8. Tworzenie wspólnych projektów: naukowych, wystawienniczych, edukacyjnych i promocyjnych o charakterze lokalnym, regionalnym i ponadregionalnym.